ZSF
SPRAVODAJCA
ZVÄZU SLOVENSKÝCH FILATELISTOV
www.zsf.chtf.stuba.sk
2009/3

EMISIA UMENIE 2009

VÝTVARNÉ NÁVRHY

JÁN MUDROCH
ŽENA S ČIERNYM KLOBÚKOM

CYPRIÁN MAJERNÍK
DON QUIJOTE

PRÍTLAČ A PEČIATKY FDC

2009, 14. 8. * **Bienále ilustrácií Bratislava 2009** * príležitostná známka * GÚ: Ľ. Krátky, RR: J. Vitek, R: J. Vitek, F. Horniak * OTr PTC, Praha * PL: 50 ZP, TF: 2 PL * papier FLA * RZ 11 ¼ : 11 ¾ * FDC N: J. Vitek, R: Ľ. Žálec, NP: Ľ. Krátky, OTp TAB * náklad 4 mil.

Ilustrácia Einara Turkowského (Nemecko)

458 T2 50g (0,40 €) fialovohnedá 0,40
458 FDC 1,03

2009, 11. 9. * **Limes romanus** * príležitostné známky v hárčekovej úprave, spoločné vydanie s Rakúskom * N: I. Piačka R: M. Činovský * OTp+OF PTC, Praha * H: 2 ZP, TF: ? H * papier FLA * RZ 11 ½ : 11 ¾ * FDC N: I. Piačka, OF TAB * náklad 55 tis.

Carnuntum, rímska pevnosť na území Rakúska

Gerulata, rímska pevnosť na území Slovenska

Titulná strana

Emisia Umenie:
„Ján Mudroch“

Autor výtvarného návrhu známky a rytec:
R. Cigánik

„Cyprián Majerník“
Autor výtvarného návrhu známky a rytec:
F. Horniak

Deň vydania:
27. november 2009

UTL 4 známky

Hárček: Tabula Peutingeriana, rímska mapa zo 4. stor.

459 0,60 € viacfarebná 0,60
460 0,60 € viacfarebná 0,60
459-460 H (145x90 mm) 1,20
459 FDC 1,23
460 FDC 1,23
459 PaL 1,49
460 PaL 1,49

Vydáva Sekretariát ZSF v Bratislave pre vnútornú potrebu ZSF

Adresa redakcie:
Sekretariát ZSF
Radlinského 9
812 11 Bratislava
Tel.: 02/593 257 42
Fax: 02/524 447 37
CNS Tel.: 02/593 251 06

Redakčná rada:
Ľubomír Floch - predseda
Zdeněk Baliga, Jozef Korený, Ján Maniaček st., Ján Mička, Jozef Vangel

Redakcia:
Zdeněk Baliga - šéfredaktor
Ladislav Hölc, Jozef Korený, Ján Maniaček st., Iveta Valašková

Obálku navrhol:
Ľubomír Floch

Grafická úprava:
Vydavateľstvo a grafické štúdio JADRO
mobil: 0915 80 50 20
WEB: www.dtpjadro.sk

Ročník: XI.

Číslo: 3/2009

Náklad: 500 ks

Strán: 36

Uzávierka: 22.09.2009

Dané do tlače: 27.09.2009

Vyšlo: 30.09.2009

Úvodník
Jeseň, ale nie vo filatelii 4

Strana predsedu
Po prázdninách 5

Dokumenty ZSF
Uznesenie Rady ZSF z 5.9.2009 6

Slovenská známka
Najkrajšia poštová známka sveta za rok 2007 7
Výsledky ankety 8
Nový vzor UPU 9

Z klubov a regiónov
Poznámka „o stárnutí“ filatelie 10
Zo života KF v Trenčíne v rokoch 1995-2008 12
Viete čo znamená skratka FIAP? 16
Odtlačky výplatných strojov v tematickej zbierke 16
Tatranské motívy na poštových známkach 17
Július Molnár – Milan Šnirc: História Trnavy 18
Poľana 2009 – Choč 2010 20
Jubilujúce stredné Považie 21

Výstavy
Slovenské národné slávnosti 22
Z redakčnej pošty, reakcia na listy čitateľov 22
Prvá filatelistická výstava na Slovensku v ČSSFR 24
Sedemdesiaty deviaty 26

Spoločenská kronika
JUDr. Vladimír Priputen sedemdesiatročný 27
Rozlúčili sme sa s Miroslavom Suchánkom 28
Smutná správa spod Tatier 29
Zomrel Ing. Karol Rihák 29
Jozef Šelestiak zomrel 30

Inzercia
Inzercia 34

Naša mládež
Kongres mladých filatelistov v Poprade I
JUNIORFILA Močenok 2009 IV

Jeseň, ale nie vo filatelii

Jeseň, obdobie smutné i krásne. Príroda ukladajúc sa na svoj zimný odpočinok farbí listy stromov nádhernými farbami, obloha modrie čím ďalej tým viac, dni sa krátia a predlžujú sa večerné chvíle. A práve predlžovaním večerov zobúdza sa z letného spánku naša vášeň – filatelia.

Po letnom filatelistickom leňošení a septembrovom zbere úrody zo záhradiek nastáva tá pravá chvíľa vytiahnuť zo skrine albumy a začať znovu filatelizovať. Veď už aj naše kluby filatelistov rozbehli svoju činnosť pozývajúc nás na schôdzky a burzy, Slovenská pošta po letnej odmlke znovu nás potešuje novými známkami. A aby bolo pri tomto filatelizovaní aj niečo na filatelistické čítanie snažili sme sa Vám v tomto čísle Spravodajcu pripraviť pestrú paletu článkov z rôznych oblastí života ZSF.

Bohatý život klubu filatelistov v Trenčíne nám vo svojom článku predstavil pán Jozef Korený. Je to komplexne spracovaný kus histórie a života jedného z najaktívnejších klubov filatelistov nášho zväzu. Ten istý autor nás, najmä tých skôr narodených, v spomienkach vráti na prvú filatelistickú výstavu na Slovensku už za existencie ZSF. Je to veľmi vhodná spomienka práve v roku osláv 40. výročia založenia nášho zväzu.

V čísle Vás oboznamujeme aj s výsledkami Ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku, najkrajšiu príležitostnú poštovú pečiatku a najkrajšiu FDC roku 2008. Víťazom jednotlivých kategórii aj v mene redakcie srdečne blahoželám. Je to určite úspech, veď ankety sa zúčastnilo skoro 900 respondentov, pričom 387 ich bolo zo zahraničia. To svedčí o kvalitnej slovenskej známkovej a pečiatkovej tvorbe, ktorá je žiadaná, samozrejme okrem Slovenska, najmä v Českej republike.

Tento krát nebude chýbať ani príloha „Naša mládež“, kde okrem vyhodnotenia celoštátneho kola Filatelistickej olympiády mládeže a Kongresu mladých filatelistov v Poprade sa niečo dozviete o JUNIORFILE 2009, nesúťažnej výstave mladých filatelistov v Močenku.

Veľmi našu redakciu tešia Vaše ohlasy na články v našom periodiku. Tak nás aj potešila reakcia pána Mgr. Mičku vo forme príspevku na výborný článok nestora zväzovej publicistiky pána JUDr. Gáťu v predchádzajúcom čísle „Zostarnutá filatelia ?“.

A práve ďalší vynikajúci analyticky článok od pána JUDr. Gáťu „Dozrievali sme s filateliou“ Vám prinesieme v tohtoročnom decembrovom čísle, v ktorom aj nazrieme prostredníctvom pána Lužáka do denníka námetového filatelistu. A ako inak, vyhlásime Anketu o najkrajšiu známku a pečiatku.

Tak to je naša ponuka, dnešná i budúca. Verím, že Vás zaujme, že sa pri nej zrelaxujete, poučíte, zabavíte ako aj si zaspomínate na prvé kroky nášho Zväzu slovenských filatelistov spred štyridsiatich rokov.

Prajeme Vám príjemné čítanie!

Ing. Zdeněk Baliga, vedúci redaktor

Po prázdninách

Vážení priatelia, verím že všetci sme si po prázdninových a dovolenkových mesiacoch oddýchli a nabrali nových síl. Jesenné a zimné mesiace je ten pravý čas na našu záľubu, filateliu.

Jesenné zasadnutie Rady ZSF 5.9.2009 konštatovalo, že sekretariát ZSF nedostal od Vás podnety na zmeny Stanov ZSF a Zväzových dokumentov. Preto by som poprosil všetkých členov ZSF ale najmä odborné komisie ZSF o zaslanie pripomienok do týchto základných dokumentov, aby komisia pre ich prípravu mohla zasadnúť a Vaše pripomienky zapracovať do Stanov ZSF a Základných dokumentov ZSF.

Rada ZSF rozhodla a schválila usporiadanie Národnej mládežníckej filatelistickej výstavy JUNIORFILA 2010 a ponúka ju usporiadať v Liptovskom Mikuláši, Leviciach alebo v Nitre. Usporiadaním mládežníckej výstavy bude zadosťučinením pre mládež, nakoľko sa už takýto typ výstavy na Slovensku nekonal niekoľko rokov. Organizačný výbor výstavy môže pozvať na výstavu aj mládež z krajín V4 a konfrontovať stav našich mládežníckych exponátov zo zahraničím. Prebiehajúca filatelistická výstava III. stupňa KOŠICE 2009 a budúca filatelistická výstava II. stupňa RIŠŇOVCE 2010 môžu byť odrazovým mostíkom pre túto Národnú mládežnícku výstavu.

Privítal by som väčšiu angažovanosť jednotlivých členov odborných komisií pri usporiadaní Dní filatelie v Ružomberku budúceho roka a tak prispieť k navráteniu sa pôvodného programu pri ich organizovaní. Vyzývam preto všetky komisie ZSF, aby svojimi vystúpeniami a príspevkami prispeli k obohateniu tohto pracovného stretnutia členov ZSF.

Výbory klubov filatelistov a združenia klubov filatelistov v budúcom roku by mali navrhnúť nové tváre do svojich funkcií ale aj nových členov Rady ZSF. Rok 2011 bude rokom Valného zhromaždenia a ako vieme väčšina členov týchto vrcholných funkcií je skôr narodených. Pevne verím, že medzi našimi členmi sa nájdu noví mladší funkcionári, ktorí svojimi nápadmi a kreativitou prispejú k oživeniu činnosti ZSF.

Všetkým členom ZSF ďakujem za ich vykonanú prácu v prospech propagácie ZSF doma a v zahraničí. Vážim si Vašu prácu a prajem Vám pevné zdravie a veľa úspechov.

Miroslav Ňaršík
predseda ZSF

Viete, že?

18. december – Deň slovenskej poštovej známky – je sviatok všetkých nás filatelistov, ktorý si pripomíname spolu so Slovenskou poštou, a. s. slávnostným zhromaždením v Bratislave. Keďže Bratislava je pre Východniarov veľmi vzdialená, košickí filatelisti spolu so ZKF východoslovenského regiónu každoročne organizujú tiež malé slávnostné podujatie k tomuto Dňu v Košiciach.

UZNESENIE

z IX. zasadnutia Rady ZSF konaného dňa 5. septembra 2009 v Bratislave

A) BERIE NA VEDOMIE

1) Menovanie MUDr. Petra Osuského za porotcu FEPA pre námetovú komisiu.
2) Správu o činnosti Námetovej komisie ZSF.
3) Správu o činnosti ZKF Bratislava.
4) Návrhy na udelenie „Ceny ZSF" za rok 2008.
5) Ďakovný list primátora mesta Ružomberok.
6) List Mgr. Jána Mičku o vzdanie sa funkcie predsedu KM ZSF.
7) List OV XXVII. Dní filatelie Slovenska.
8) Ďakovný list Dr. Milana Antalu.
9) Pozvánku predsedu SČF na Národnú filatelistickú výstavu JIHLAVA 2009.

B) SCHVAĽUJE

1) Výstavnú porotu na filatelistickú výstavu III. stupňa KOŠICE 2009 v zložení:
   predseda: RNDr. Vojtech Jankovič
   tajomník: Alexander Urminský
   členovia: PaedDr. Jozef Oško, Jozef Korený, Ivan Tvrdý
2) Podľa Uznesenia z VIII. Valného zhromaždenia ZSF výšku členského ZSF na rok 2010:

základné členské	480 Sk =	16,00 €
dôchodcovia	240 Sk =	8,00 €
mládež	30 Sk =	1,00 €

3) Národnú mládežnícku filatelistickú výstavu JUNIORFILA 2010.
4) Udelenie Čestného odznaku ZSF:
   Zlatý ČO ZSF: PhDr. Anton Hrnka, CSc. nečlen ZSF

C) UKLADÁ

1) Pripraviť návrh na „Zásady hodnotenia KF ZSF".
   Zodpovední: predsedovia ZKF ZSF
   Termín: 30.11.2009
2) Dopracovať Zmluvu s SČF.
   Zodpovední: Doc. Ľubomír Floch, Ing. Mirko Bachratý
   Termín: 30.11.2009
3) Vyradenie registratúrnych záznamov.
   Zodpovedný: tajomník ZSF
   Termín: 31.12.2009
4) Pripraviť návrh na zastupovanie predsedu KM ZSF.
   Zodpovední: predsedovia KM ZKF ZSF
   Termín: 30.11.2009
5) Navrhnúť porotcov na výstavu PORTUGAL 2010 a národného komisára pre PHILALUX 2010.
   Zodpovedný: Doc. Ľubomír Floch
   Termín: ihneď
6) Vyjadrenie k príprave XXVII. Dní filatelie Slovenska.
   Zodpovedný: predseda ZSF
   Termín: 15.9.2009
7) Udelenie „Ceny ZSF" za rok 2008.
   Zodpovedný: komisia pre udelovanie Ceny ZSF
   Termín: 30.9.2009
8) Pripraviť zlaté ČO ZSF na udelenie ku Dňu slovenskej poštovej známky a Cenu ZSF.
   Zodpovedný: tajomník ZSF
   Termín: 30.11.2009
9) Stav hospodárenia ZSF k 30.11.2009.
   Zodpovedný: Ján Moravčík
   Termín: 30.11.2009

10) Poďakovať sa SP, a.s. POFIS-u za ponuku priestorov pre sekretariát ZSF.
Zodpovedný: predseda ZSF
Termín: 30.9.2009
11) Pripraviť návrhy na zmeny v základných dokumentoch ZSF.
Zodpovední: členovia ZSF
Termín: 30.11.2009

D) ĎAKUJE

1) Mgr. Jánovi Mičkovi za dlhoročnú prácu predsedu KM ZSF a v ZSF.
2) JUDr. Ottovi Gáťovi za darovanie publikácií.
3) SP, a.s. POFIS-u za ponuku priestorov pre sekretariát ZSF.

Najkrajšia poštová známka sveta za rok 2007

Pri príležitosti konania Národnej filatelistickej výstavy OVERPHILA 2009 11. až 13.9.2009 vo Viedni sa uskutočnilo uvedenie spoločného vydania poštových známok Rakúska a Slovenska „Limes romanus: Gerulata a Carnuntum“ a slávnostné odovzdanie ceny za 1. miesto v hodnotení poštových známok Grand Prix de ´l Exposition WIPA. V súťaži o najkrajšiu známku roka na svete odborná porota rozhodla, že prvenstvo za rok 2007 patrí Slovensku, ktoré sa na súťaži zúčastnilo s poštovou známkou v hárčekovej úprave „Bratislavský hrad“. Autorom výtvarného návrhu známky je Prof. Dušan Kállay a autorom oceľorytiny jeden z najlepších slovenských rytcov František Horniak. Podľa šéfa poroty a WIPA prezidenta Gerharda Dusseka o absolútnom víťazstve slovenskej známky rozhodla jej vysoká umelecká hodnota a kvalita spracovania.

M. Ňaršík

Výsledky ankety

„Najkrajšia slovenská poštová známka roka 2008“

Slávnostné vyhlásenie Ankety o Najkrajšiu slovenskú poštovú známku roka 2008 sa uskutočnilo pri príležitosti ukončenia Národnej filatelistickej výstavy SLOVENSKO 2009 v M ´Art Print Gallery vo Veľkom Záluží. Za prítomnosti zástupcu Slovenskej pošty, a.s. vedúceho POFIS-u a Poštového múzea Mgr. Martina Vanču, PhD. a predsedu ZSF Miroslava Ňaršíka boli odovzdané vecné ceny v ankete:

- za najkrajšiu slovenskú poštovú známku akad. mal. Rudolfovi Cigánikovi,
- za najkrajšie FDC Prof. Dušanovi Kállayovi,

- za najkrajšiu príležitostnú poštovú pečiatku Ing. Ivanovi Kubelovi.

Poštová známka 2008	Počet v ČR	Počet v SR	Počet iné	Spolu	%
Umenie - Zoltán Palugyay: Dievča v bielom s továrenskými komínmi a kvetmi	77	80	2	159	18,53
Umenie - Jozef Baláž: Ilustrácia z knihy Sedemfarebný kvietok, 1975	40	40		80	9,32
Spoločné vydanie s Českou republikou - Karol Plicka	42	73	2	117	13,64
FDC 2008					
Spoločné vydanie s Českou republikou - Karol Plicka	17	45		62	15,09
15 rokov Slovenskej republiky	23	22		45	10,95
Vianoce 2008	16	26		42	10,22

Príležitostné poštové pečiatky 2008				
Dátum	**Pošta**	**Text**		**Umiestnenie**
29.02.2008	Šaľa 1	Šaľanský Maťko Jozefa Cígera Hronského	20	III.
23.10.2008	Handlová 1	Queen Elizabeth II	31	II.
24.11.2008	Rajecká Lesná	Vianočná pošta	20	III.
18.12.2008	Trenčín 1	90. výročie vydania prvej poštovej známky ČSR	60	I.

Nový vzor

Medzinárodného odpovedného kupónu UPU*

Medzinárodný odpovedný kupón UPU je celina vydávaná úradom UPU v Berne. Podľa ustanovenia Kongresu UPU v Ríme v roku 1905 kupón bol vymeniteľný za poštovú známku v hodnote 25 centimov zlatého franku alebo tomu odpovedajúcu čiastku v národnej mene. Výtvarné prevedenie sa menilo podľa Kongresov UPU, na ktorých schválili ich zmenu. Rím (1906), Londýn (1929), Viedeň (1964), Lausanne (1974), Peking (1999). Na kongrese v Pekingu došlo k zásadnej zmene výtvarného spracovania aj formátu kupónu (vzor Peking, Beijing). Medzinárodnú súťaž o jeho dizajn vyhral ukrajinský umelec Vladimír Taran. Použil motív približujúcich sa rúk inšpirujúc sa Michelangelovou freskou „Stvorenie sveta" na klenbe Sixtinskej kaplnky v chráme Sv. Petra v Ríme.

Prvý štandardný variant „vzoru Peking" platil do 31.12.2006. Doteraz platný, druhý štandardný variant odpovedky stratí platnosť 31.12.2009. 1.10.2007 oslávila medzinárodná odpovedka 100 rokov. Druhý variant s nápisom „100 Ans 1907 – 2007" bol vydaný v limitovanom náklade maximálne po 3 tisíc kusov len pre tie poštové správy (44), ktoré si ho na výzvu Ústredia UPU v Berne (Švajč.) do stanoveného termínu objednali. Na Slovensku bolo možné zakúpiť len štandardný prvý a druhý variant.

Svetová poštová únia vydala s platnosťou od 1.7.2009 nový Medzinárodný odpovedný kupón UPU „vzor Nairobi", ktorého výtvarné stvárnenie schválila na 24. Kongrese UPU v Ženeve. Kongres sa mal pôvodne konať v Nairobi (Nigéria), ale pre neschopnosť tamojšej vlády zabezpečiť bezpečnosť účastníkov kongresu sa jeho konanie presunulo do Švajčiarska. Napriek tejto zmene ostal kupónu názov „vzor Nairobi". Bude platný do 31.12.2013. Vyjadruje myšlienku „Poštová známka prostriedok výmeny". Pre záujemcov o zahraničnú korešpondenciu prikladám aj

Obr.1. Ukrajinská odpovedka „vzor Beijing" k 100. výročiu UPU s pečiatkou Pošta Odesa 1 v prvý deň platnosti (01.11.07).

Obr.2. Luxemburská odpovedka, „vzor Nairobi" podpísaná autorom, dizajnerom luxemburskej pošty, Rob van Goorom v prvý deň vydania v Luxemburgu (03.08.09).

cudzojazyčné názvy a zaužívané skratky odpovedky. *Coupon Réponse International UPU, CRI (franc.), International Reply Coupon IRC (angl.), Internationale Antwortscheine UPU, IAS (nem.).

Odpovedky počínajúc vzorom Peking majú kovový ochranný hologram s emblémom UPU. Dnešná medzinárodná odpovedka predstavuje hodnotu minimálnej poštovej sadzby za prioritný alebo letecký doručený list prvej váhovej kategórie a možno si ju zakúpiť na vybraných poštách.

Ľubomír Floch

Poznámka „o stárnutí“ filatelie

V nedávnom Spravodajcovi ZSF bol podnetný príspevok významného slovenského filatelistu, zberateľa, publicistu a vystavovateľa JUDr. O. Gáťu o stárnutí, teda zvyšovaní veku členov ZSF. JUDr. Otto Gáťa, ako už niekoľkokrát v minulosti, zaťal do živého a nastolil problém, ktorý treba riešiť. Neviem, kto prvý by mal na jeho názory reagovať, ak nie ten, kto má v ZSF v referáte činnosť, ktorá je protipólom názvu článku, teda mládežnícku filateliu. Preto aj môj príspevok je reakciou na riešenie iba z jednej strany, teda z pohľadu najmä pracovníka v mládežníckej filatelii. Hneď na začiatku musím napísať, že mňa podobné myšlienky napadli pred krátkym časom, keď som písal príspevky do Pamätnice, a preto v niektorých prípadoch budem oponovať názorom pisateľa príspevku zo Spravodajcu. V prvom rade súhlasím s jeho názorom o stárnutí filatelistov, to je predsa prirodzená vlastnosť. Nie je ale celkom prirodzené stárnutie organizácie ako takej vcelku, a tým sa je nutné zaoberať. Dr. Gáťa priznáva v závere, že nevidí cestu na riešenie problému. Ako hovorí jeden môj kolega z klubu, „voľakedy všetky deti zbierali známky a hrali futbal“, tieto časy sú dávno preč. Teraz by sme mohli dodať, že „dnes sedia pred počítačmi“. Pisateľ navrhuje, aby sa tým zaoberala Rada ZSF. Ako člen Rady ZSF môžem potvrdiť, že tomuto orgánu zväzu problém nie je a nebol nikdy ľahostajný. A to ani v čase, keď bol členom Rady p. JUDr. O. Gáťa, pokiaľ si spomína na moje vstúpenia v Rade pri každoročnom hodnotení činnosti KM ZSF. Už 17.9.2005 bol na zasadnutí R ZSF schválený tento návrh predsedu ZSF, citujem: „Získavanie nových členov ZSF. Motivovať novinkárov klubov, aby získavali nových členov. Za každého nového člena im patrí odmena 100 Sk“. Rada návrh schválila a doteraz platí.

Tiež bolo prerokované odporučenie, aby KF v mestách s vysokými školami preskúmali možnosť zvyšovania členov KF mladými ľuďmi z radov študentov-vysokoškolákov, a to aj organizovaním špeciálnych mládežnických skupín. Bolo skutočnosťou, že funkcionári klubov sa touto otázkou nezaoberali, nechali ju nepovšimnutú a ani finančná dotácia nebola dostatočnou motiváciou zvyšovania členskej základne. Faktom je, že pôvodná obava o zruinovaní zväzového rozpočtu pri prípadnom radikálnom zvýšení členskej základne sa nenaplnila. Záujem vysokoškolákov o členstvo v ZSF bol trošku precenený, platí to aj o stredoškolákoch po maturite, lebo ich priority sú v hľadaní zamestnania, uchytenia sa v živote, pri za-

kladaní rodiny a tak mnohé záujmy musia ísť pochopiteľne bokom.

Rada sa tým mohla zaoberať viac, to je čiastočne pravda, ale ja oponujem, že sa tým mali a majú v prvom rade trvale zaoberať samotné kluby filatelistov, veď nie je prirodzené, aby funkcie súčasných funkcionárov KF a vedúcich krúžkov mladých filatelistov robili iba (alebo najmä) šesť-, sedem-, osem-desiatnici!!! A pritom hovoríme, že mládež je budúcnosťou filatelie. To je fakt, nájsť niekoho, kto vedie mladých a má vek pod 50-tku, je hotovým zázrakom.

Skutočným mladíkom bol hádam len pán Feiner pred 60 rokmi, keď začínal so svojím KMF v Leviciach. Teda opakujem, v prvom rade je to vecou klubov, aby hľadali vo svojich radoch človeka, ochotného pracovať s mládežou, venovať sa im. Nie je ani celkom pravdou, že súčasné známky, vydávané poštou sú pre deti nezaujímavé, to môžem potvrdiť z vlastného KMF opak, pravdou je skôr to, že nemáme veľa ľudí, ktorí by na seba vzali zodpovednosť za výchovu mladej filatelistickej generácie. Dnes je taká doba, ktorá takúto činnosť veľmi nepodporuje a prioritou v spoločnosti a v živote človeka sú v dnešnej dobe iné dôležitejšie otázky a problémy.

Pravdou je to, že mnohé kluby držia pokope viaceré osobnosti, ktoré JUDr. Gáťa v príspevku priamo menuje. Priznám sa, že patrím medzi tých „namyslencov", ktorí by sa radi videli v podobnom zozname, ale to je vec názoru. Ako hovorí jeden môj priateľ: „Cintoríny sú plné ľudí, ktorí si o sebe mysleli, že sú nenahraditeľní..." Tiež si nemyslím, že by pomohla anketová otázka členom zväzu na riešenie tohto problému, keď si uvedomím aká bola návratnosť poštových lístkov pri predošlej ankete. Sotva 30%.

Personálny problém, to je hlavná otázka pri riešení. Keď nájdete vhodného človeka, máte vyhrané, a to aj v organizácii života KF, aj pri mládeži. Prírastky členstva v KF budú aj naďalej, ale budú menej výrazné, to je iná otázka. Osobne som presvedčený, že filatelia nezanikne, ani poštová známka, ktorá je čím ďalej, tým viac z praktického života vytláčaná a nehrá v živote človeka takú rolu ako kedysi.

Vo svete sa už stalo všeličo a nič vážneho sa nestalo: zanikla Atlantída, Staré Grécko aj Rímska Ríša, rozpadlo sa aj Rakúsko-Uhorsko, padol Berlín a rozpadol sa Sovietsky zväz, atď.. A svet normálne ide ďalej. Je však na nás, na všetkých členoch zväzu, ako dokážeme našu organizáciu udržovať a zveľaďovať. Budeme mať len to, čo my sami získame. Aj v členskej základni... A mládež je len jedným prvkom, ktorý tento problém (snáď) pomôže riešiť. Ďalej je tu pošta, ktorá jednoznačne má záujem. Ale hlavnú rolu pre svoju organizáciu musíme pritom zohrať my, filatelisti. Alebo: výbory klubov filatelistov popularizovaním činnosti klubu v obci a mieste kde pôsobia. Národný front ani odborová organizácia nám nebudú naháňať členov do košiara. Dá sa zájsť na mestský alebo obecný úrad, ponúknuť spoluprácu pri filatelistickom propagovaní kultúrnych alebo historických udalostí v obci, zájsť na miestnu základnú školu a ponúknuť sa organizovaním záujmovej činnosti žiakov, propagačnej výstavky v škole – a nepochybujem o tom, že by sme v takých prípadoch nenašli priaznivú odozvu. A to môže byť začiatkom, ktorý pomôže získať ďalších záujemcov.

Mgr. Ján Mička

Zo života KF v Trenčíne v rokoch 1995-2008

Hlavné činnosti v KF 52-10 a 52-19 Trenčín boli zamerané na tieto hlavné oblasti:

A) 1. Zabezpečovanie základných požiadaviek členov KF, t.j. nové poštové známky SR a ČR. Pre odborný rast členskej základne katalóg Michel, katalóg SR, ČR, celín, časopisy Zberateľ, Filatelie, Spravodajca ZSF.

2. Prenos informácií zo zasadaní výborov KF, vedenia ZKF, Rady ZSF a odborných komisií členom KF.

3. Organizovanie členských a výročných schôdzí KF a pravidelných nedeľných stretnutí v Kultúrnom stredisku za účasti aj členov KF 52-19.

4. Výber členských príspevkov a ich odvod ZSF.

5. Organizovanie 4 celoslovenských výmenných stretnutí KF 52-10 a malých propagačných výstaviek v rozsahu 5 výstavných plôch.

B) Klub filatelistov 52-19 pri KaMC OS SR Trenčín v hodnotiacom období plnil úlohy v hore uvedených bodoch 1,2,3,4. Jeho ďalšia činnosť bola z celospoločenského poslania zameraná na tieto oblasti:

1. Spolupráca s Mestským úradom Trenčín – útvar kultúry s vedením KaMC OS SR a Posádkovým klubom Trenčín, Klubom vojenských veteránov Zväzu vojakov SR, Slovenským zväzom protifašistických bojovníkov a niektorými ďalšími pri príprave a realizácii kultúrno-spoločenských podujatí v meste Trenčín a v regióne Považia.

2. Trenčianski filatelisti majú svoje zastúpenie v Komisii porotcov ZSF, v Redakčnej rade Spravodajcu ZSF, v Slovenskom filatelistickom vedeckom spoločenstve a v Združení klubov filatelistov Západoslovenského regiónu a starajú sa o sklad výstavného zariadenia ZSF (Ing. Karol Milan). Dňa 18.9.1999 zabezpečovali uskutočnenie V. Valného zhromaždenia ZSF.

3. Výstavnícka činnosť:

V rokoch 1995-2008 usporiadal KF 52-19 tieto výstavy:

Propagačná filatelistická výstava Laugaricio – 95 za účasti 57 exponátov,

KFV s medzinárodnou účasťou Laugaricio – 98 – za účasti 64 exponátov,

Propagačná filatelistická výstava Laugaricio – 2000 – za účasti 58 exponátov,

KFV s medzinárodnou účasťou Laugaricio – 2003 – za účasti 77 exponátov.

Ďalej to boli propagačné výstavy:

80. výročie Kragujevackej vzbury v r. 1998, 75. výročie založenia KF v r. 2000, „Od Kórei po Cyprus“ v r. 2001, „50. výročie DKNŠ v Kórei v r. 1953-1993“, „Slovenské modré barety v službe mieru“ v r. 2006, „Naša cesta do NATO“ r. 2004, „60. výročie SNP“ r. 2004, „60. výročie oslobodenia 1945-2005“, „100. rokov futbalu v Trenčíne“ r. 2004, „Cesty M.R.Štefánika po svete“ a „Život so známkami“ v r. 2008, „Veľká vlastenecká vojna ZSSR“ v r. 2008 a niektoré ďalšie ako „80. výročie založenia KF 1925-2005“.

4. Účasť na výstavách:

Trenčiansku filateliu na výstavách v rokoch 1995-2008 reprezentovali: Jozef Bulik, Evžen Dofek, Janka Dofeková, Ján

Fabuš, Rudolf Hanic, Vladimír Chovan, Ing. Milica Loneková, Jiří Průžek, Marián Žák z KF 52-10.

Z KF 52-19 vystavovali: Teodor Burian, Ladislav Hanzen, Helena Hanzenová, Miloslav Horálek, Ing. František Horečný, Jozef Korený, Rastislav Korený, Ing. Ivan Kubela, Ing. Milan Kulich, Ing. Karol Milan, na súťažné výstavy chodí 6 exponátov.

Mimo výstav v SR sa zúčastnili výstav v cudzine:

Chorvátsko-Slovensko – SISCIAPHILA – SISAK – 97,

HUNGARIA 1100 - Budapešť 1996

ARABONA – Györ – 98

BESFIL – 98 B.Biala, Krakov, Varšana

PŘÍBRAM 2002, Viedeň – 2003,

POĽSKO – SLOVENSKO – Krakov 2005,

MILENIUM – Gniezno – Poľsko – 99,

Ďalej v Poštovom múzeu Banská Bystrica od 9.10.2007-15.3.2008.

5. K filatelistickým výstavám a k rôznym kultúrno-spoločenským podujatiam a výročiam bolo v Trenčíne použitých viac ako 70 príležitostných pečiatok. Na ich grafickej tvorbe sa medzi inými podieľali Ján Fabuš, Ing. Ivan Kubela, Ing. Karol Milan, Ing. Milan Kulich a Jozef Korený.

6. Publikačná činnosť:

Na publikačnej činnosti sa v rokoch 1995-2008 podieľali Jozef Korený, Ing. Ivan Kubela a Ing. Milan Kulich. Príspevky boli uverejnené:

Zberateľ, Spravodajca ZSF, APOLÓGIA, OBRANA, Trenčianske noviny, Kysuce, Postilion SČF,

Katalóg výstavy Laugaricio – 95 – rozsah 34 strán,

Katalóg XIV. Dní filatelie Slovenska r. 1997 – rozsah 63 strán,

Katalóg KFV Laugaricio – 98 – rozsah 128 strán

Obsah: „Pošta v Trenčíne v kontexte vývoja pošty v Európe v poštovo-historických súvislostiach“,

Katalóg výstavy Laugaricio – 2000 – rozsah 32 strán,

Katalóg KFV Laugaricio – 2003 – rozsah 60 strán.

Vo vlastivednej monografii 2 TRENČÍN – 1998 „Z dejín pošty v Trenčíne 1918-1945, Z histórie filatelie v Trenčíne“.

V monografii Bánovce nad Bebravou r. 2002 „Začiatky a rozvoj poštového spojenia a pošty v Bánovciach nad Bebravou“.

Poštová história (zborník prednášok) SFVS – Banská Bystrica – 2006 „História pošty na Kysuciach“,

Monografia obce UHROVEC – 2008 „Z histórie pošty v Uhrovci“,

Slovenské modré barety v službe mieru, Trenčín – 2007,

Pozemné sily: Vojenský informačný bulletin VPS ASR – Trenčín, 2001-02,

Slováci v DKNŠ v Kórei v r. 1953-1993 – MO SR – 2003,

Militär und Philatelie, Wien č. 189/2000

V službách mieru, In the Service of Peace MO SR – 2003.

7. Uvedenie nových poštových známok:

Slávnostná inaugurácia nových slovenských poštových známok bola uskutočnená:

Hrad Trenčín – 12.9.1995

J. Ľ. Holuby – 21.4.1998 v Zem. Podhradí,

80. výročie Kragujevac 1918 – Trenčín 11.6.1998,

Let slovenského občana, kozmonauta I. Bellu – Trenčín 18.6.1999,

Obraz A. M. Bazovského „Malatina" 5.10.1999 Trenčín, 7.10.1999 Turany,

1825 rokov rímskeho nápisu v Trenčíne 15.10.2004.

8. Organizácia a realizácia leteckej prepravy pošty

- Trenčín – Partizánske 22.8.1998
- Trenčín – Piešťany 11.9.1999
- Trenčín – Dolný Hričov 1.10.2000
- Trenčín – Janíkovce 29.6.2002
- Trenčín – Trnava 2.3.2003
- Slávnica – Martin 27.6.2003
- Trenčín – Bratislava 29.9.2005
- Slávnica – Ružomberok 14.9.2006

SIAD – 1999 Bratislava – na letiská: Kuchyňa, Prešov, Zvolen, Trenčín, Košice, Sliač,

SIAD – 2002 Bratislava – na letiská: Kuchyňa, Košice, Prešov, Sliač, Malacky,

SIAD – 2004 Bratislava – na letiská: Sliač, Prešov, Kuchyňa.

Ďalej to bola vlaková pošta Trenčín – Topoľčany 22.9.2001 a preprava pošty balónom 15.11.2000. V tejto oblasti bola dobrá spolupráca s Aeroklubom Trenčín, Seagle Air Trenčín, Aeroklubom Dubnica nad Váhom a Slovenským leteckým zväzom M.R.Štefánika. Touto činnosťou sa prezentovala aerofilatelia v rámci ZSF.

9. Medzinárodná spolupráca:

Od roku 1993 KF 52-19 spolupracuje s KF Uherský Brod a od roku 2000 s HB-SV-ARGE MILITARIA AUSTRIACA WIEN v zmysle partnerskej dohody podpísanej 23.10.2000. Zo strany Rakúska partnerskú dohodu podpísali: Veliteľ posádky Viedne Div. gen. Kare Semlitsch, predseda Zväzu filatelistických spolkov Rakúska Erich Bober, prezident HBSV Vzlt. iR Erich Grohser a vedúci ARGE MILITARIA RgR. iR Hans Riedel. Za KF 52-19 dohodu podpísal Jozef Korený.

10. Participácia na propagácii trenčianskeho regiónu pri spolupráci s obecnými a mestskými úradmi a Trenčianskym samosprávnym krajom príležitostnými pečiatkami.

V rokoch:

1995 – Trenčianska Turná – S. Timon, zakladateľ modernej históriografie,

1997 – Beckov – 180. výročie narodenia J. M. Hurbana,

1997 – Čachtice – 150. výročie TATRÍN,

1998 – Turzovka – 400 rokov prvej písomnej zmienky o obci,

1998 – Horná Streda- 735. výročie prvej písomnej zmienky o obci,

1998 – Horná Streda – MVDr. Jozef Marek, svet. veter. lekár,

1998 – Zemianske Podhradie – Bošáca – 160. výročie narodenia J. Ľ. Holubyho – botanik,

1998 – Trenčianska Turná – 290. výročie bitky Františka II. Rákócziho pri Trenčianskej Turnej,

1998 – Melčice – Lieskové, 100. výročie narodenia básnika Jána Smreka,

1998 – Dolné Srnie– Martin Rázus, kňaz, národovec,

1999 – Lubina, výročie SNP a oslobodenia,

2001 – Bánovce nad Bebravou, 150 rokov pošty,

2001 – Trenčianske Stankovce, Ján Lipský, kartograf,

2002 – Bánovce nad Bebravou, 770. výročie prvej písomnej zmienky,

2002 – Nemšová, 760 rokov prvej písomnej zmienky o obci,

2004 – Bánovce nad Bebravou, 250. výročie narodenia J. Ribaya,

2004 – Bánovce nad Bebravou, pomenovanie gymnázia J. Kráľa,

2005 – Uhrovec, Bánovce nad Bebravou, Myjava, Bošáca-Zemianske Podhradie, Trenčín -rok Ľ. Štúra

2008 – Dežerice – Bánovce nad Bebravou – 800. výročie prvej písomnej zmienky,

2008 – Lubina – Slovenské povstanie 1848-49, Slávnosti bratstva Čechov a Slovákov – Euroregión - Bílé – Biele Karpaty.

Celkom bolo v trenčianskom regióne použitých 25 príležitostných pečiatok.

11. Propagácia filatelie:

Propagácia filatelie bola realizovaná aj reláciami v rozhlase a Slovenskej televízii (Rádio DCA, Regina) ako aj prednáškovou činnosťou v Žiline, Trenčíne, Kežmarku, Holíči, Detve, Banskej Bystrici, Považskej Bystrici, Bytči, Nitrianskou Pravne, Čadci. Pozvánkami na školy na účasť pri vernisážach výstav.

Záver: Za uvedené obdobie bola práca jednotlivých členov ocenená udelením ČO ZSF. Ocenenie činnosti sa dostalo aj od orgánov samosprávy a OS SR.

Jozef Korený

Viete, že?

Slovenská pošta Pofis vydala 11.09.2009 dva pamätné listy k spoločnému hárčekovemu vydaniu emisie známok Limes romanum s Rakúskom. PaL sú pozoruhodné technickým prevedením. Po prvý raz je použitá reliefna tlač bez nominálnej hodnoty ako doplnujúca časť vydanej platnej známky.

Známky Carnuntum a Gerulata sú pečiatkované dvoma rôznymi príležitostnými pečiatkami, z ktorých len pečiatka k známke Gerulata bola k dispozícii pri poštovej priehradke pri inaugurácii emisie v Rusovciach. Technológia pečiatkovania PaL vyžaduje kovovú pečiatku, ktorá sa odtláča pomocou lisu. Pečiatka k známke Carnuntum bola vyrobená len pre potreby výroby PaL a nie je dostupná filatelistickej verejnosti, pretože neexistuje vo verzii ručne použiteľnej pečiatky.

Vyobrazenie obidvoch PaL je na tretej strane obálky. *(ljf)*

Viete čo znamená skratka FIAP?

Pravdepodobne mnohí členovia zväzu nevedia čo sa za ňou skrýva. Po predstavení Svetovej filatelistickej organizácie FIP a Federácie európskych filatelistických zväzov FEPA chcem predstaviť FIAP - Federáciu ázijských filatelistických zväzov (The Inter-Asian Philatelic Federation). V mozaike svetovej organizácie FIP má tiež svoje významné miesto aj Federácia amerických filatelistických zväzov -FIAF a novo založená Federáciu afrických filatelistických zväzov. Predstavím ich v niektorom z budúcich čísel časopisu.

Na Svetovej výstave CHINA 2009 v Luoyangu oslavovala 13.4.2009 FIAP - áziská filatelistická komunita v Lee Royal hoteli 35. výročie svojho založenia. Pod touto skratkou je skrytá organizácia zastrešujúca 30 národných filatelistických zväzov z Ázie a Austrálie, ktorej súčasným prezidentom je Surajit Gongvatana (India). FIAP je významnou súčasťou FIP. Má tam zástupcu pána Raymonda Todda (Austrália) na poste viceprezidenta, Tay Pheng Hiam (Hong Kong) riaditeľa Rady FIP zodpovedného za koordináciu s FIAP, prácu porotcov a financie. Pred dvoma funkčnými obdobiami bol na čele FIP Mr. Jatia (India). Predchodcom terajšieho prezidenta FIP J. Wolfa (Luxembursko) bol predstaviteľ FIAP Koh Seow Chuan (Singapur).

FIAP vydáva časopis „FEPA News". Z jeho 38. čísla som prevzal informácie o 35. výročí. Časopis je k dispozícii na prezenčné zapožičanie na sekretariáte ZSF.

Ľubomír Floch

Odtlačky výplatných strojov v tematickej zbierke a exponáte

Združenie klubov filatelistov Bratislavy vydalo metodickú príručku „Odtlačky výplatných strojov v tematickej zbierke a exponáte" z pera Ing. Miroslava Bachratého. Autor na 80 stranách textu bohato ilustrovaného ukážkami filatelistického materiálu podáva komplexný pohľad na obľúbený zberateľský objekt námetových zberateľov – odtlačok výplatného stroja. Po krátkych úvodných kapitolách, venovaných stručnej histórii výplatných strojov, skladbe odtlačku VS a zberateľskému triedeniu OVS, sa venuje použitiu OVS v tematickom exponáte z hľadiska obsahu tematickej informácie, dokumentačnej a ilustračnej hodnoty a ako predmetu tzv. filatelistickej štúdie. Pomerne rozsiahlu stať tvorí kapitola o faktoroch, ovplyvňujúcich filatelistickú hodnotu OVS a o spôsobe jej využitia v zbierke a exponáte. V záverečných kapitolách sa autor dotýka problematiky kvality OVS a jej posudzovania a zásadám oceňovania OVS. Aj keď je publikácia primárne určená najmä tematickým zberateľom a vystavovateľom, určite poslúži aj ostatným záujemcom o túto čoraz obľúbenejšiu oblasť našej poštovej histórie. V prípade záujmu možno publikáciu získať do vyčerpania nákladu na adrese autora (Bazovského 18, 841 01 Bratislava) za úhradu výrobných nákladov 3.- € + poštovné 0,63 € (doporučene 1,13 €).

(red.)

NAŠA MLÁDEŽ
PRÍLOHA SPRAVODAJCU ZSF

Ročník: III. **Číslo:** 3/2009

Kongres mladých filatelistov v Poprade

Ak tomu samozrejme, ako to už obvykle býva, národné finále 36. ročníka filatelistickej olympiády. Že to tak bude, rozhodlo sa o tom už vlani na záver predošlého ročníka FO, veď kto by sa rád nepozrel do tohto podtatranského mesta, navyše známeho úspešnými organizátormi filatelistických podujatí (výstava, burzy, úspešný KMF a iné). Na starosť organizáciu kongresu dostal člen KM ZSF Ing. Josef Rančák, a tak bola záruka, že o všetko bude riadne postarané. Počas prípravy kongresu (a finále FO) som ako predseda KM ZSF mohol zo zdravotných dôvodov (autohavária a následný pobyt v nemocnici) len písomne alebo telefonicky kontaktovať hlavných organizátorov (okrem p. Rančáka predsedu KM ZSF)zo „susedného" regiónu PaedDr. Jozefa Oška, ktorý mal v referáte pridelenú odbornú časť súťaže FO. Teda príprava, napriek ťažkostiam prebehla vcelku dobre, mládežnícky Junifil priniesol vedúcim včas základné informácie, leták témy FO o Doprave, vypracovaný p. Oškom, vrátane tematických otázok pre súťažiacich aj s prehľadom vhodných známok pre miniexponáty. Pomerne včas dostali vedúci KMF pokyny k samotnému pobytu v Poprade a pokiaľ regionálne komisie zabezpečili organizáciu krajských kôl (a vedúci krúžkové kolá) nebol problém zostaviť regionálne delegácie na kongres a súťažiacich na finále FO. Ja osobne ako vedúci KMF v Trnave som mal problém s veľkým záujmom mojich členov krúžku aj so samotnou následnou účasťou na kongrese a finále FO, tak som musel o pomoc požiadať zo školy p. učiteľku Ing. Januščákovú o pomoc pri organizácii účasti a pri doprave. Našťastie jej syn patrí v krúžku medzi najúspešnejších mladých filatelistov, a stretol som sa s ochotou aj na príslušnej škole, tak všetko išlo bez ťažkostí.

Obe podujatia sa uskutočnili v dňoch 19.-20. júna, teda na záver školského roka. Miestom kongresu bolo Stredné odborné učilište v Poprade. Delegácie na popradskej stanici čakali organizátori, ktorí ich odprevadili na miesto konania. Po ubytovaní – na dvoch poschodiach internátu – sa najskôr tradične písali odborné testy, potom začala tvorba exponátov. Po nej chutná večera a dôležitá práca s opravami testov a hodnotením vytvorených exponátov.

Vo večerných hodinách sa uskutočnila beseda detí s autorom publikácie „Tatranské motívy na poštových známkach" s p. Rastislavom Ovšonkom. Pán Dr. Oško s komisiou mal toho na starosti naozaj veľa. Kongresu sa zúčastnil ako zástupca Slovenskej pošty, a.s. vedúci odd. POFIS, Mgr. Martin Vančo, PhD. s Veronikou Kopečnou, ktorí priniesli pre mladých filatelistov skart a pre víťazov nádherné ceny – zásobníky so zostavami slovenských známok, takže skutočne bolo o čo súťažiť. Pekné diplomy s regionálnou tematikou pripravil organizátor, bola aj tematicky vhodná príležitostná poštová pečiatka, poštový lístok a obálka s prítlačou, takže po doplnení vhodnou známkou vznikli pekné celistvosti, ktoré iste v budúcnosti uvidíme v exponátoch s tematikou dopravy, Vysokých Tatier alebo iných.

Samotnou súťažou sa program kongresu neskončil. Na druhý deň bola na programe návšteva Vysokých Tatier, návšteva Múzea TANAPu v Tatranskej Lomnici a vychádzka na Štrbské Pleso.

Celá organizácia kongresu bola bez problémov a tak sa môže 36. ročník FO posudzovať ako jeden z najvydarenejších. A najmä Ing. Josef Rančák s PaedDr. Oškom si zaslúžia absolutóriom. Samozrejme poďakovanie sa zaslúžia aj prítomní vedúci krúžkov a vedúci delegácii, Ing. K. Januščáková, Ing. J. Maniaček st., p. Luptáková, p. Hudec, p. Danka Schmidtová, a samozrejme aj zástupca SP, a.s. Mgr. Vančo, PhD., ktorý sa v posledných ročníkoch stal pravidelným, účastníkom kongresov. Na tomto mieste však treba vysloviť ľútosť nad tým, že v tomto ročníku súťaže FO absentoval východoslovenský región. Zdá sa, že nahradiť činnosť MVDr. Alexandra Bárda z Košíc, aj ďalších vedúcich bude veľkým problémom Východu. Myslím si, že neúčasť nezavinili len školské výlety v posledných dňoch školského roka. Budem rád, ak sa mýlim. Personálne zmeny sú normálnou súčasťou života každej organizácie, aj ZSF a mládežníckej oblasti obzvlášť. Preto očakávam, ako sa k tomu postaví príslušné ZKF slovenského východu. Držíme im palce!

Ako sa súťažiaci podelili o medailové umiestnenia, je v prílohe. Z nej vidno ako sa súťažiaci pripravili v teoretickej oblasti (hodnotenie 40 bodov, prípadne párbodové straty boli dôkazom dobrej prípravy v krúžkoch), na druhej strane nižšie hodnoty pri vytvorených miniexponátoch ukazujú čo treba zlepšiť. Tradične najviac víťazstiev zaznamenali mladí stredoslováci, ďalej boli úspešní západoslováci ale i Bratislavčania.

Dr. Oško nechal všetky miniexponáty vystaviť s besedou o chybách (zaradenie známok, usporiadanie, chyby v textoch, gramatika, úprava materiálu a pod.) čo bolo pre mládežníkov mimoriadne poučné – navyše keď mali sami možnosť posúdiť ich kvalitu.

Téma 37. ročníka ešte nebola definitívne stanovená, dá sa predpokladať, že

to bude niečo s ekologickým zameraním a pravdepodobné stretnutie mladých filatelistov bude v stredoslovenskom regióne, najskôr v Ružomberku alebo v Liptovskom Mikuláši.

Mgr. Ján Mička

Kategória	Meno, priezvisko	Región	Test	Exponát	Body	Poradie
Z	Michal Januščák	ZSL	40	36	76	1.
	Hanka Holická	BA	34	38	72	2.
	Denis Joób	SSL	30	37	67	3.
	Ján Pravda	ZSL	38	27	65	4.
	Juraj Fekete	SSL	26	37	63	5.
A	Martina Poulíková	SSL	34	45	79	1.
	Martin Holický	BA	39	39	78	2.
	Timotej Mužila	SSL	34	37	71	3.
	Veronika Chorvatovičová	ZSL	37	33	70	4.
	Mária Kubíková	ZSL	33	27	60	5.
B	Lukáš Oško	SSL	40	47	87	1.
	Andrej Lovasz	ZSL	40	44	84	2.
	Martina Brtošová	SSL	40	41	81	3.
	Alexander Čulen	BA	40	37	77	4.
	Anna Krajčírovičová	ZSL	34	34	68	5.
C	Peter Jurík	SSL	38	43	81	1.
	Jakub Kováč	BA	30	47	77	2.
D	Vladimír Hanušniak	SSL	36	45	81	1.
	Miriam Černá	BA	40	37	77	2.

JUNIORFILA MOČENOK 2009

Nesúťažnú výstavu mladých filatelistov pripravil veľmi aktívny KF 52-46 Močenok. Jeho predsedom je J. Kútny. V spolupráci s Klubom kresťanskej mládeže ju inštalovali v peknej sále Kultúrneho strediska a pastoračného centra farnosti, kde usporiadali už v minulosti viacej úspešných výstav.

Výstava v dňoch 13. až 20. septembra 2009 bola súčasťou veľkých osláv VII. Dní obce Močenok, konaných pri príležitosti Sviatku povýšenia sv. Kríža, ktorému je zasvätený druhý kostol v Močenku, 20. výročiu slobody a 40. výročiu vzniku ZSF.

Vernisáže sa zúčastnili starosta obce Ing. M. Borza, kultúrni činitelia obce, občania a dospelí i mladí filatelisti a priaznivci filatelie. Prišla aj delegácia z klubu filatelistov z Nitry PaedDr. J. Gál a Ing. J. Maniaček st., vedúci krúžku mladých filatelistov, ktorý poskytol na vystavenie viac, ako tretinu exponátov z celkového počtu 20 veľmi zaujímavých exponátov na 45. výstavných plochách. Vystavené boli tiež exponáty z krúžkov vedených O. Sulom z Melčíc, N. Feinerom z Levíc a Mgr. J. Mičkom z Trnavy. Návštevníci sa s obdivom vyjadrovali k exponátom, širokej rozmanitosti spracovaných tém a peknej úprave exponátov zhotovených mladými filatelistami.

V ďalších dňoch prichádzali na výstavu aj žiaci so svojimi pedagógmi. Organizátorov výstavy potešilo, keď pedagógovia spomenuli, že na výstave získali inšpiráciu a využijú ju pri vyučovaní.

Informácie o vydarenej výstave prekročili aj hranice obce, ba i Slovenska. Skupina, ktorá v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva navštevuje významné pamiatky v Nitre a okolí navštívila túto výstavu a presvedčila sa, ako filatelia odpútavá mládež od nežiadúcich a nebezpečných záujmov.

Štáb Bieloruskej televízie natáča zaujímavé programy na Slovensku. Prišiel do Močenku aby si pripravil reláciu o záujmoch slovenských detí. Medzi ne patrí aj filatelia s tvorbou exponátov. Tieto ukážky sa rozhodli použiť aj vo svojej krajine.

Poriadajúci klub pripravil prítlače na dva príležitostné lístky, ktoré vytvoril J. Kútny. Pracovníčky Slovenskej pošty, a.s., z prevádzky Močenok p. Rábeková a p. Šoková ochotne a starostlivo pečiatkovali príležitostnou poštovou pečiatkou tieto lístky aj iné zásielky. Aj autorom tejto príležitostnej poštovej pečiatky je J. Kútny.

Hlavným účelom výstavy bolo podnietiť u mládeže záujem o filateliu. Treba dúfať, že pominú problémy, ktoré zdržujú založenie krúžku mladých filatelistov a čoskoro, v tomto školskom roku, budeme mať krúžok aj v Močenku.

Ing. Ján Maniaček st.

Tatranské motívy na poštových známkach

Rastislav Ovšonka

Do programu popradského kongresu mladých filatelistov, ktorý sa konal koncom júna pod Tatrami, zaradili organizátori besedu účastníkov s autorom knihy, uvedenej v nadpise. Už tento počin je pozoruhodný a chvályhodný, zoznámiť mladých filatelistov s autorom knihy s filatelistickou tematikou a predstaviť im vlastnú knihu a ukázať jej použitie v praxi pre filatelistov. Publikácia je naozaj pekná, má veľký formát a 85 farebných strán. Vydalo ju vydavateľstvo I&B v Tatranskej Lomnici v tomto roku a na tom, že vôbec vyšla sa ešte podielalo aj mesto Vysoké Tatry, POFIS a Štátne lesy TANAPu.

Z jej obsahu zaujme iste Slovo na úvod (od Ruženky Gilányiovej, pracovníčky bratislavského Pofisu) a nepochybne aj všeobecná časť Z histórie poštovej známky, ktorá je ilustrovaná ako niekoľkými rakúskymi a uhorskými, tak aj československými a slovenskými známkami až po poslednú výplatnú známku Poprad. Vlastné tatranské motívy autor rozdelil do kapitol, ako ich na poštových známkach prinášalo prvé Československo (1918-1939), potom Slovenský štát (1939–1945) a nakoniec Československá republika (1945-1992). V závere publikácie sú poštové známky Slovenskej republiky (súčasnej) aj s príslušnými FDC a niekde sa uvádza aj cartes maximum prípadne poštový hárček. Čitateľov, ktorí sa o poštové známky zaujímajú viac, nepochybne zaujme aj posledná kapitola Ako vzniká poštová známka, ktorá na príklade tatranskej známky Kamzík vrchovský tatranský 4 Sk, prináša jej celkový zrod od výtvarného návrhu a líniovej rozkresby fotografie, ryteckej oceľovej platničky s rytinou až po ukážky tlače jednotlivých farieb a nakoniec hotový tlačový list. Pre viacerých filatelistov to bude určité nóvum, ktoré doposiaľ nevideli a o ktorom nemali predstavu, keďže najčastejšie sa stretnú s hotovým produktom u svojho novinkára pri preberaní známok a s postupom výroby sa stretnú len málokedy.

Čitateľ sa v knihe zoznámi nielen s jednotlivými sériami známok, v ktorých jedna alebo niekoľko známok zobrazili Tatry a pochopiteľne aj s ich autormi výtvarného návrhu ale najmä s podrobným popisom, čo je ešte na známke ako drobnosť vidieť, čo nemusí hneď filatelistu zaujať, ale znalec Tatier,

akým nepochybne R. Ovšonka je, to pozná. Dielo je pre nametárov hotovým pokladom, lebo ich tak oboznamuje s ďalšími vedľajšími motívmi, ktoré sa dajú v nametových (tatranských) exponátoch uplatniť, ako sú napr. budovy, názvy končiarov Tatier, typy lietadiel na slovenských leteckých, niektoré osobnosti, ktoré žili v Tatrách a pod..

Ako vidno z rozdelenia kapitol, autor celkom nerešpektoval štátoprávne usporiadanie Česko-Slovenska, ale to je iba drobnosť, ktorú mu možno vytknúť, lebo sa pridŕžal označeniu známkovej krajiny a príslušných časových období, ako sú uvedené v katalógoch známok. Sem možno pridať aj dobné gramatické nedostatky s prepisom vlastných mien autorov niektorých tatranských známok a názvov vrchov. Kvalitné reprodukcie známok a ich nevšedný a podrobný popis však tento problém minimalizujú.

Pri každej uverejnenej známke sa čitateľ dozvie nielen zásadné fakty: kto je autorom a rytcom (ak sa jedná o oceľorytinu), aký bol náklad, prípadne dobu platnosti známky, ale i mnoho ďalších zaujímavostí, čo je nesporným kladom autora a ziskom pre čitateľa. Prekvapením pre mnohých filatelistov bude určite fakt, že R. Ovšonka našiel tatranský motív aj na tých známkach, ktoré prioritne tatranskými nie sú, a tak klobúk dolu pred jeho vedomosťami o Tatrách. Tie sa týkajú predovšetkým Tatier zo slovenskej strany, lebo určite je mnoho motívov týchto našich miniveľhôr aj zo severnej strany, teda na poľských známkach, ktoré však zámerne nie sú predmetom knihy... Autor budúceho exponátu o Tatrách, kvôli úplnosti, určite siahne aj po nich. Verím, že o tatranských motívoch na poľských známkach sa dozvieme až v ďalšom vydaní knižky, čo vrelo odporúčam.

J. Mička

Július Molnár – Milan Šnirc: História Trnavy

na filatelistických a alternatívnych dokumentoch

Dejiny Trnavy, prvého slobodného kráľovského mesta na Slovensku, už popísali mnohí významní historici. To, ako sa o to pokúsil MVDr. J. Molnár, CSc. (a spoluautorsky M. Šnirc), je slovenským unikátom. Sám názov knihy hovorí, že je to história, dokumentovaná filatelisticky. Publikácia začína kapitolou Z dejín mesta Trnava s podkapitolami Od začiatku po kráľa Mateja, Významné osobnosti a inštitúcie pôsobiace v Trnave, s osobitnou kapitolou Hudba v Trnave, pokračujúc významnými udalosťami v Trnave a športom, končiac trnavskými pečiatkami (autora Mgr. Milana Šnirca). Všetky kapitoly autor dokladá vydanými poštovými známkami (najmä maďarskými a slovenskými, výnimočne aj iných krajín), ale nevyhýba sa ani celinám, príležitostným poštovým pečiatkam, poštovým hárčekom, FDC a tiež kartám maxima. Verný názvu knihy Dr. Molnár uvádza aj pohľadnice, pamätné listy Slovenskej pošty vrátane rôznych súkromných či klubových vydaní suvenírového charakteru (pozvánky na podujatia a pod.). Oficiálneho materiálu je však pochopiteľne prevaha. Je podivuhodné, ako a koľko autor dokázal nájsť pestrého filatelistického materiálu k dejinám svojho mesta, neraz veľmi objavného a dosiaľ

takmer neznámeho. Ako perličku uvediem napr. návštevu prof. Skupa v Trnave a jeho vystúpenie s figúrkou Spejbla a Hurvínka v r. 1932 alebo návštevu ministra, v tom čase legačného radcu Jána Masaryka pri odhalení trnavskej Koniarkovej sochy M. R. Štefánika v r. 1924 (samozrejme všetko aj s príslušnou dokumentáciou vydaných čsl. známok).

Uvedenie oficiálnych známok – ako tirnavík – takmer všetkých prezidentov ČSR, Slovenska je samozrejmé, podobne aj vydaného materiálu a známok, ako aj príležitostných poštových pečiatok k M. R. Štefánikovi, ktorý má v Trnave jednu z prvých sôch na Slovensku. Objavné je uvedenie generála Viesta (v Trnave bol veliteľom pešieho pluku) alebo juhoslovanského prezidenta Josipa Broza Tita (navštívil mesto s Alexandrom Dubčekom) a viacerých kozmonautov.

Bohatá kapitola je venovaná hudobníkom. Z pochopiteľných dôvodov najväčšiu pozornosť autor venuje trnavskému rodákovi nár. umelcovi Mikulášovi Schneiderovi – Trnavskému. Máloktorý Trnavčan vie, že Joseph Haydn v Trnave vystupoval v terajšej katedrále Sv. Jána Krstiteľa alebo že Z. Kodály bol spolužiakom M. Sch. Trnavského na gymnáziu. Tiež je málo známe, že svetoznámy koncertný majster – virtuóz Jan Kubelík koncertoval v trnavskom kine Tatra v r. 1923.

Čo sa dalo, autor dokumentoval oficiálne vydanými FDC Slovenskej pošty s citovaním vložených kartičiek v obálkach. (Napr. Beethoven, Z. Schelingová, výplatná známka Trnavy a iné). Nezabudol na konskú železnicu Bratislava - Trnava a Gitaru Dobro s Johnom Dopyerom.

Uvádzať ďalšie príklady by znamenalo opísať z knihy stovky citácií osobností, udalostí, o ktorých sú v knihe podrobné zmienky.

Je chvályhodné, že v knihe je zaradený prehľad všetkých známych príležitostných poštových pečiatok, najmä z tvorivej dielne Milana Šnirca, pochopiteľne však chýbajú novšie tirnaviká, lebo kniha už v čase ich používania bola pripravená do tlače. Kladom je aj uvedenie strojových pečiatok trnavských pôšt a všetkých známych používaných odtlačkov výplatných strojov.

Autor (autori) dali knihou návod na spracovanie histórie ďalších miest na Slovensku, ktorým filatelisti môžu dokumentovať svoj zberateľský záujem, a tak propagovať vzťah k rodnému mestu.

Inaugurácia knihy sa uskutočnila v jednom z najstarších trnavských domov, priamo pod mestskými hradbami v dokonale zrekonštruovanom dome na Kapitulskej ul. neďaleko Arcibiskupského paláca v Trnave a Dómu sv. Mikuláša, čo nebolo len symbolikou, ale aj dôkazom úcty k tradíciám.

Na inaugurácii knihy sa zúčastnili predstavitelia mesta, Trnavského samosprávneho kraja, historici aj vydavateľ spolu s autorom diela a vôbec priatelia Trnavy, zaujímajúci sa o filateliu aj históriu mesta. Nechýbal predseda ZSF p. Miroslav Ňaršík, ktorý MVDr. Molnárovi odovzdal čestné uznanie s medailou za tvorivú činnosť vo Zväze slovenských filatelistov.

Kniha má takmer 270 farebných strán, a tak ju možno pokladať za svojho druhu encyklopedické dielo. (Že by návod na tematický exponát Trnavy?) Autor MVDr. Július Molnár a nebohý Mgr. M. Šnirc si zaslúžia pochvalu za napísanie knihy, hľadanie materiálu a Ing. arch. Adamcová za samotné (a nezištné) vydanie knihy s jedinečným historicko-filatelistickým obsahom.

Mgr. Ján Mička

Poľana 2009 – Choč 2010

Tak ako bolo ohlásené, uskutočnili sme 20. júna 2009 výstup filatelistov na vrchol Poľany, 1457 m nad morom. Hora ospievaná klasikom slovenskej poézie, Andrejom Sládkovičovom v básni Detvan, je známa väčšine Slovákov, teda aj filatelistov zo školských lavíc. Mnohých už vtedy viac zaujímali poštové známky, ako nejaká básnička. Dozreli sme ako filatelisti i ako občania. Úplne ináč sme tú báseň vnímali, keď ju Dr. Katina spamäti recitoval priamo na Poľane: „Stojí vysoká divá Poľana, ...". Tam sme vnímali a preciťovali každý jej verš. Bol to nezabudnuteľný zážitok! (Ďakujeme pán doktor!). Pre predsedu KF 52-01 z Piešťan, Milana Vanča (ale aj pre ostatných) bol tento zážitok obohatený o prevzatie diplomu a pamätného odznaku ZSF z rúk predsedu ZSF, čo bolo prekvapením. Keďže k Poľane sa viaže aj 40. výročie vzniku ZSF, spomínali sme aj na protagonistov (JUDr. Severín Zrubec, dpt. Štefan Plško a ďalší) a účastníkov pamätného Valného zhromaždenia. Po návrate do horského hotela Poľana, kde sa vtedy v roku 1969 konala spoločenská časť VZ, sme si zakúpili pohľadnice s pamätnou pečiatkou hotela, napísali a podali na odoslanie. Bude to spomienka každého z účastníkov na tento filatelistický výstup. Podľa zaužívaného pravidla z predkladaných návrhov na výstup v roku 2010, bol prijatý návrh, aby sme vystúpili na Choč vysoký 1607 m. Mottom bude osobnosť Pavla Országha Hviezdoslava. Dúfame, že oslovíme aj Stredoslovákov a Východoslovákov a rozšíria naše rady.

Predpoveď počasia na deň výstupu na Poľanu neveštila nič dobrého, čo ovplyvnilo aj počet účastníkov. Napriek tomu k doterajším účastníkom pribudli známe filatelistické osobnosti, JUDr. V. Priputen a Ing. Ivan Lužák. Na budúci rok to už bude piaty výstup, teda malé jubileum. Každý filatelista, priateľ či rodinný príslušník ktorý sa pripojí k nám, bude srdečne vítaný. Možno niekto z účastníkov nás na Choči opäť prekvapí básňou P. O. H..

Alex Urminský

Jubilujúce stredné Považie

Stredné Považie patrí na území Slovenska z hľadiska histórie filatelie medzi regióny, v ktorých sa zakladali prvé organizácie, krúžky, spolky alebo kluby filatelistov. Stalo sa tak zakrátko po vzniku Československej republiky, po roku 1918. Nie žeby v tom období alebo v predchádzajúcom, teda za Rakúsko-uhorskej monarchie, za dualizmu, (nie za Maďarska, ako je snaha implementovať tento nesprávny termín pred rok 1918) filatelia bola nejaká nová zberateľská záľuba, ale chýbala organizovanosť. Tá preukázateľne je u niektorých klubov stredného Považia od roku 1920.

V budúcom roku si 90. výročie založenia filatelistickej organizácie pripomenú v Ružomberku. Už vyše roka sa tamojší filatelisti pripravujú na výročie za aktívnej súčinnosti s Mestským úradom v Ružomberku a Žilinským samosprávnym krajom. V rámci osláv sa uskutočnia XXVII. Dni filatelie Slovenska. Pripravuje sa publikácia a viaceré spoločenské a kultúrne aktivity. O podrobnostiach bude informovať organizačný výbor XXVII. Dní filatelie Slovenska a jeho predseda Mgr. Viliam Weiss.

V budúcom roku si 90 ročné jubileum pripomenú filatelisti v Martine. V roku 1920, ako je to preukázané dvomi dokladmi, začala činnosť filatelistická organizácia v Martine ako Krúžok filatelistov v Turčianskom Svätom Martine pod predsedníctvom Matúša Ursínyho. V roku 1921 už boli úradne schválené stanovy a v roku 1923 Klub slovenských filatelistov prostredníctvom dennej tlače vyzval všetky filatelistické organizácie na Slovensku na založenie Zväzu slovenských filatelistických klubov. História tohto klubu má bohatú minulosť, prakticky až do konca 20. storočia. Ako sa klub v súčasnosti na jubileum pripravuje, v čom, zrejme tiež bude informovať.

V susedstve dvoch uvedených miest bol v roku 1921 založený Klub filatelistov v Žiline. Ako prvý z uvedených klubov usporiadal Jubilejnú výstavu k 15. výročiu svojho založenia v roku 1936. Po úspešnej Celoslovenskej výstave poštových známok v Bratislave v roku 1942, práve v Žiline sa mala v roku 1946 usporiadať druhá Celoštátna výstava poštových známok k 25. výročiu založenia klubu. Pre vojnový čas, v decembri 1944 Zväz slovenských filatelistických spolkov v Bratislave odporučil žilinským filatelistom výstavu odložiť. Ako sa na rok deväťdesiateho výročia založenia organizovanej filatelie v Žiline filatelisti pripravujú, tiež bude informácia na stránkach Spravodajcu ZSF. Uvedené výročia mali by byť prípravou pred tými, ktoré budú o desať, resp. jedenásť rokov. Sté výročia. Prajem tým, ktorí ich budú pripravovať a prežívať, aby mali dostatok podkladov o svojej histórii, o výstavách, tvorbe exponátov, kolektívoch, kultúrnych a spoločenských súbežných podujatí a boli hrdí na tých, ktorí boli pred nimi. Nie je dôvod, aby sme sa vyhovárali na nepriaznivú a neprajnú súčasnosť, ale pre budúcich práve my by sme mali zachovať to, čo sa dá, o čom máme vedomosti, čo vieme doložiť.

- droga -

Slovenské národné slávnosti

Slovenské národné slávnosti sa po prvýkrát zorganizovali v Báčskom Petrovci v auguste 1919 roku. Tým sa splnila dávnejšia túžba vtedajších generácií Slovákov stretávať sa každoročne na jednom mieste, vymieňať si mienky, skúsenosti, oboznámiť sa s výsledkami v rozvoji slovenskej národnostnej menšiny v jednotlivých oblastiach spoločenského života, zachovania svojej tradície a bohatého dedičstva predkov. Tak sa slávnosti stávajú najvýznamnejšou a najmasovejšou manifestáciou slovenskej národnosti v Srbsku.

Družobný Klub filatelistov 52-51 Nitra, Spolok filatelistov v Báčskom Petrovci a Zväz filatelistov Vojvodiny dali osobitný prínos k týmto slávnostiam už viac rokov usporiadaním spoločných filatelistických výstav. Tohto roku to bola V. medzinárodná filatelistická výstava v Dome Matice slovenskej v Juhoslávii. Slovenská pošta, a.s. prispela za prítomnosti vedúceho POFIS-u a Poštového múzea Mgr. Martina Vanču, PhD. prezentáciou prvých slovenských euro známok, Zväz slovenských filatelistov filatelistickým exponátom JUDr. Otta Gáťu „Matica slovenská“, petrovskí a vojvodinskí filatelisti svojimi filatelistickými exponátmi.

Vernisáž výstavy sa konala za prítomnosti predsedu obce Báčsky Petrovec Vladimíra Turana, predsedníčky Matice slovenskej v Juhoslávii Kataríny Melegovej – Melichovej, predsedu Matice slovenskej Jozefa Markuša, predsedu KF 52-51 v Nitre Patrika Rovného, filatelistov z Vojvodin a Báčskeho Petrovca. Predseda ZSF Miroslav Ňaršík odovzdal pri príležitosti 40. výročia vzniku ZSF „Ďakovné listy“ za dlhoročnú spoluprácu Spolku filatelistov v Báčskom Petrovci a Zväzu filatelistov Vojvodiny. Srbská pošta používala príležitostnú poštovú pečiatku a Spolok filatelistov v Báčskom Petrovci vydal pohľadnicu.

Miroslav Ňaršík

Z redakčnej pošty, reakcia na listy čitateľov

Spravodajca ZSF 2009(2), str. 26 uverejnil správu národného komisára ZSF O. Pisztona z FEPA výstavy „HUNFILA 2009 – 100 ročný Visegrád“. Po jej uverejnení dostala redakcia výhrady čitateľov k vecnému používaniu termínu „maďarský“ vo viacerých slovných spojeniach.

Správa bola uverejnená v znení akom bola prejednaná a prijatá na zasadnutí Rady ZSF 5. 6. 2009. Radi by sme zopakovali, že náš časopis zo zásady nezasahuje do textu príspevkov, za obsah príspevku je zodpovedný autor. V žiadnom prípade sa redakcia necíti kompetentná interpretovať na stránkach nášho časopisu dejiny regiónu v ktorom žijeme. Zásadne sa vyjadrujeme k filatelii, ktorá je obsahom nášho odborného záujmu. Z priestorových dôvodov nepublikujeme celé príspevky reakcií čitateľov, ale zameriavame sa na ich vecnú podstatu.

Faktom je, že redakcia prehliadla chybu v pomenovaní exponátu pána Mája, ktorý má správne znieť „Uhorský poštový lístok" a nie „Maďarský poštový lístok". Berieme na vedomie pripomienku, že Karol Robert z Anjou bol kráľom všetkých národností žijúcich v tom čase v Uhorsku, teda bol v skutočnosti „uhorským kráľom". Viacerí čitatelia sa môžu stotožniť aj s tvrdením, že pojem „maďarský" v slovných spojeniach by sa mal používať v časovom období po vzniku Maďarskej republiky v roku 1918 a do rozpadu Rakúsko-uhorskej monarchie je namieste používať termín „uhorský". Vieme si však predstaviť, že sú i takí, ktorí s tvrdením nesúhlasia.

Ďakujeme našim čitateľom za pripomienky a mrzí nás, že sme prehliadli vyššie spomenutú názvovú nepresnosť exponátu, ktoré týmto uvádzame na pravú mieru.

Redakcia

Prvá filatelistická výstava na Slovensku v ČSSFR

Rok 1969 sa niesol v prípravách Ustanovujúceho zjazdu ZSF a v príprave a realizácii prvej filatelistickej výstavy na Slovensku v novom štátoprávnom usporiadaní v Československej federácii. Tohto roku uplynulo práve 40 rokov od usporiadania Oblastnej výstavy poštových známok MARTIN 1969 s celoslovenskou pôsobnosťou. Výstava bola usporiadaná k 25. výročiu SNP a k 20. výročiu začatia výroby v Turčianskych strojárňach n. p. Martin. Výstava sa uskutočnila v dňoch 23.8. až 7.9.1969 v priestoroch starého Závodného klubu Turčianskych strojárni na Memorandovom námestí.

Záštitu nad výstavou prevzal vtedajší minister dopravy, pôšt a telekomunikácii SSR Štefan Šebesta. V čestnom predsedníctve výstavy boli mimo iných, národný umelec Martin Benka, minister zahraničného obchodu ČSSFR, riaditeľ sekcie pre pošty MDPaT Dr. Štefan Gazda, námestník ministra DPaT SSR Andrej Kováč, veliteľ Vyššieho delostreleckého učilišťa v Martine plukovník Rudolf Starý a riaditeľ POFISu Adam Adamovič.

Výstavu pripravil a realizoval organizačný výbor v zložení: Eugen Farbaky – predseda (dlhoročný predseda KF v Martine, predseda RK ZSF a ÚRK ZČSF), Jozef Korený – tajomník. Členmi organizačného výboru boli: Július Kordoš (po vzniku Ss KV ZSF jeho prvý predseda), Metoděj Dubský, Ernest Török, Ing. Miloslav Sotulář, Dušan Sýkora, Ján Geryk (zakladateľ Domu Speváckeho zboru slovenských učiteľov v Trenčianskych Tepliciach a funkcionár Matice Slovenskej), Ľudmila Pikulová (dcéra Jozefa Škultétyho, literárna kritička a prekladateľka).

Gestorom (garantom) výstavy bol nestor slovenskej filatelie Ladislav Króner z Ružomberka. Porota hodnotila exponáty v zložení: JUDr. Severín Zrubec – predseda, členovia: JUDr. Pavol Diča – Veľký Krtíš, Ladislav Novotný – Bratislava, dipl. tech. Štefan Plško – Detva, Július Kovács – Košice, Ing. Miloslav Sotulár - Martin a Ferdinand Blahuta – Prešov.

V oficiálnej triede bol vystavený exponát Poštového múzea Praha. V čestnej triede predstavil svoj exponát JUDr. Severín Zrubec – vtedajší predseda ZSF „Dnes sa točia rotačky". Mimo súťaž vystavili svoje exponáty členovia poroty – dipl. tech. Štefan Plško

(exponát „Dánsko“) a Ing. Miloslav Sotulář. V súťažných triedach vystavili mimo iných svoje exponáty: Ladislav Króner – Ružomberok (exponáty „Hradčany“, „Oslobodená republika“ a „SNP“), Štefan Kassay – Košice (exponát „Košické vydanie 1945“), Jozef Šimšálek – Púchov (špec. zbierku „ZSSR 1921 – 1966“), Silvester Duda – Bratislava (špec. zbierku „OSN“), Eugen Jabubovits – Rimavská Sobota (exponát „Poštovníctvo na Slovensku pred zavedením poštovej známky“), Július Kordoš – Martin (exponát „Slovensko na československých známkach“), Ján Steinhübl - Nižná nad Oravou (exponát „Nikdy nezabudneme“), Jozef Korený – Martin (špec. zbierky „Veľká Británia 1840 – 1900“ a „USA“). Z Trenčína sa výstavy zúčastnili Teodor Burian (exponát „Uhorsko“), JUDr. Vojtech Čelko (špec. zbierka „ZSSR“), Jozef Vacek (exponát „KĽDR“), Ing. Ivan Kubela (exponát „Japonsko“), Ladislav Sekerka (exponát „Košické vydanie 1945“), Ladislav Gáťa (exponát „K storočnici poštovej známky“), Vladimír Chovan (exponát „Prvé dni po oslobodení“) a Peter Siekel (exponát „KSČ“). Mladí filatelisti z Trenčína: Ladislav Gáťa jun. (exponát „Vodné športy v mozaike“), Marián Sekerka (exponát „Prechádzka po vesmíre“). Ďalej to boli exponáty k SNP, Praha včera a dnes, Dejiny opery, Európski majstri štetca, Od lietadlá ku kozmickej rakete, Medzinárodný rok bola proti malárii, Lode v službe človeka, Lodná doprava, Olympijské hry, Maďarsko, Švajčiarsko, Španielsko, Lichtenštajnsko, ZSSR. Vo všetkých výstavných triedach bolo vystavených 67 exponátov. Exponáty boli inštalované vo výstavných paneloch Praga ´68.

Propagáciu výstavy v meste večer pred jej otvorením zničila búrka. Pošta Martin používala dve príležitostné poštové pečiatky. Organizačný výbor vydal výstavný katalóg, prílohu katalógu a palmáre a pre

návštevníkov výstavy dva pamätné listy a štyri obálky s prítlačou. Ocenené exponáty obdržali diplom na medailu a pamätnú striebornú 25 korunovú mincu vydanú k 25. výročiu SNP, ako náhradu za medailu. Táto výstava sa stala prelomovou výstavou na Slovensku. Exponáty na nej získali kvalifikáciu na výstavy vyššieho typu. Výstava bola zároveň aj školou, ako organizovať výstavy na Slovensku, čo potvrdilo aj organizovanie výstav v rokoch 1969 až 2009.

Jozef Korený

Sedemdesiaty deviaty

Priateľ Jožko Korený z Trenčína mi poslal niekoľko fotografií z roku 1979. Z výstavy Laugarício 179. Z výstavy, aká čo do rozsahu na Slovensku predtým a domnievam sa, že ani potom nebola. V tomto roku uplýva tridsať rokov. Pozerám kolektívne fotografie na ktorých sú tí, ktorí prvých desať rokov po založení Zväzu slovenských filatelistov roztáčali jeho kolesá. Muži plní nadšenia, ktorých si filatelia privlastnila a oni jej slúžili. Vidím: Július Tatár s jeho albumom, do ktorého „zbieral" podpisy vystavovateľov. MVDr. Paľko Hallon, člen výstavnej poroty, podobne JUDr. Paľko Diča, JUDr. Vojtech Čelko, pán Jozef Obert. Tí, ktorí účastníkov z titulu funkcií privítali, JUDr. Severín Zrubec a predseda organizačného výboru Jozef Korený. Trochu vyčerpaný, sústredený, ale spokojný. Z organizačného výboru Trenčanov Jozef Vacek, Mgr. Ladislav Jambor, Paľko Mažár, Ernest Tesár, Teodor Burián, z Bratislavy Ladislav Novotný, Milan Veselský, Štefan Bartalský, Ing. Otto Bartoň, JUDr. Jozef Olah, JUDr. Vladimír Priputen, z Martina Eugen Farbaky, moja maličkosť, z Košíc Ing. Pavel Leukanič... tridsať rokov a čo všetko sa zmenilo. Preto malé poohliadnutie a spomenutie na tých, ktorí si to hoci in memoriam zaslúžia.

Sedemdesiate roky boli symptomatické atmosférou upevňovania zväzu. Tí, ktorí po roku 1969 boli postihnutí normalizáciou (niekoľko aj vo zväze), v ďalších rokoch vo filatelii nachádzali ľudský faktor priateľstva, zhody. Komunitou filatelistov boli akceptovaní, neboli vytláčaní na okraj a zbavovaní svojich názorov. Každý mohol hľadať cestu svojho uplatnenia. Filatelia poskytovala naplnenie ambícií v tvorbe exponátov, hľadanie nových podôb tvorby, publikovanie, účasť na seminároch, na výstavách. Bola to cesta od ustanovenia ZSF, ale to neznamenalo od bodu nula. Za tieto roky sa odborne kryštalizoval spektrálny obraz záujmov v jednotlivých krajoch, kluboch, u jednotlivcov. Zmapovať toto obdobie isteže by nebola úloha ľahká, ale časový odstup tridsiatich rokov už čo–to napovie a nielen popisne. Evidentná snaha členov ZSF, nielen funkcionárov, bolo vyrovnávanie sa s kvalitatívnym trendom so Svazem českých filatelistů. Nešlo o súperenie, išlo o partnerstvo. Tak by sa dal analyzovať a interpretovať „filatelistický obraz" sedemdesiatych rokov 20. storočia na filatelistickej scéne Zväzu slovenských filatelistov. Práve tu scénu v podstatnej miere napĺňali tí, ktorých mená som si dovolil pripomenúť.

Istý Max Picard napísal, že človek modernej doby je predovšetkým utečencom a život a útek je pre neho jedným a tým istým. Myslím, že trend v našom zväze nájde svoje dno pred útekom a poznanie bude iné.

Otto Gáťa

JUDr. Vladimír Priputen sedemdesiatročný

V organizovanej filatelii začínal skoro. Bol v krúžku mladých filatelistov v Bratislave, ktorý viedol Adam Adamovič. V roku 1955 už dostal diplom za filatelistickú prácu a o rok neskôr, na Medzinárodnej výstave JUFIZ III. v roku 1956 v Záhrebe bol jeho exponát ocenený diplomom. O ďalší rok na Celoštátnej výstave mladých filatelistov Pardubice 1957 získal IV. cenu.

JUDr. Vladimír Priputen, známa filatelistická osobnosť na Slovensku, Československu i v Rusku. Roky pracovne pôsobil v bývalom ZSSR a v Rusku. Napriek tomu po celý čas bol spätý s dianím vo Zväze slovenských filatelistov. Nie je možné zopár riadkami priblížiť jubilantovu neobyčajne aktívnu filatelistickú činnosť. Patrí sa aspoň povedať, že narodil sa 24.10.1939 v Borove, okres Humenné, vyrastal v Bratislave. Absolvoval Právnickú fakultu UK a bol členom KF 08-80. Od roku 1966 sa stal členom KF 08-57 a v roku 1974 zakladajúcim členom KF 08-111 pri Cestovnej kancelárii mládeže v Bratislave. V tom roku už bol delegátom II. Zjazdu ZSF a bol zvolený za člena ÚV ZSF. Začal spolupracovať s členom Predsedníctva ZSF Ing. Ottom Bartoňom, predsedom Komisie mládeže ZSF, kde bol činný do roku 1984. K predsedovi KM sa pridávali ďalší vrstovníci ako JUDr. Jozef Olah, Dr. Otto Gáťa, Dr. Jozef Oško a iní. Od 3. kongresu mladých filatelistov Dr. Priputen bol činný na všetkých podujatiach, či už to bola IV. Juniorfila Košice 1975, Celoštátna výstava poštových známok Bratislava 76, V. Juniorfila v Detve v roku 1977, potom v Leviciach, v Pezinku, v roku 1978 v Kutnej Hore o rok neskôr v Plzni ... v krátkom čase aktívne na 22. filatelistických akciách.

Prvý článok do filatelistickej tlače napísal v roku 1957. Pred viac, ako 50 rokmi. Od toho odrazového roka to boli desiatky, stovky článkov do časopisov Filatelie, Slovenská filatelia, Mladý filatelista, sovietskych časopisov. Pravidelnú rubriku mal v bulletine Martinia, kde informoval aj o filatelistickom dianí v Chorvátsku a Srbsku. Nie jedna správa v československých a slovenských denníkoch, ale aj v rozhlase bola z pera JUDr. Vladimíra Priputena, ktorý aj propagoval a organizoval. V televíznej relácii Miesto pre dvoch mal rozhovory s Ing. Ottom Bartoňom, Adamom Adamovičom a ďalšími. O Svetovej výstave Praga 88 uverejnilo jeho články v bývalom Sovietskom zväze 33 denníkov a časopisov. Spolupracoval s Krakovským oddelením Zväzu poľských filatelistov, v SČF bol činný v komisii známkových zemí Ruska.

JUDr. Priputen bol delegátom troch zjazdov ZSF a dvoch ZČSF. V rokoch 1978-1984 bol členom revíznej komisie ZSF a predsedom revíznej komisie MsV ZSF v Bratislave. Jeho práca pre filateliu bola odmenená postupným udelením Čest-

ných odznakov ZSF, v roku 1989 Čestným odznakom I. stupňa, v roku 1992 titulom Zaslúžilý pracovník vo filatelii. Je čestným členom ruských filatelistov a Zaslúžilým filatelistom Ukrajiny. Činný je aj v súčasnosti. Ako jeden z mála slovenských filatelistov zúčastnil sa v tomto roku výstupu na Poľanu pri príležitosti 40. výročia ZSF.

Vladko, či ako sme Ťa na fakulte volali „Vova", pri životnom jubileu Ti prajem a verím, že so mnou každý, kto Ťa pozná, zdravie a v zdraví užívanie si toho, o čo si sa v živote snažil pre dobré meno slovenskej organizovanej filatelie – pohodu v živote a v životnej záľube.

Otto Gáťa

Rozlúčili sme sa s Miroslavom Suchánkom

Veľmi ťažko sa stotožňujeme so smutnou správou o smrti človeka, ktorý bol váš priateľ, vynikajúci človek a výborný filatelistický partner, ktorý vám nikdy nepovedal nie, ktorý ochotne vám pomohol v každej chvíli a vo všetkom ste sa naňho mohli spoľahnúť. To platí aj o pánovi Miroslavovi Suchánkovi, ktorý nás navždy opustil vo veku 78 rokov.

Filatelia bola jeho celoživotná láska a vášeň. Vypĺňala mu každú jeho voľnú chvíľu. Do organizovanej filatelie vstúpil v roku 1970, keď sa stal členom klubu filatelistov v Kežmarku a neskôr jeho podpredsedom. Aj vďaka jeho nezištnej pomoci náš klub sa dodnes podieľa na akciách organizovaných mestom a jeho organizáciami, ako je naša účasť na festivale EĽRO, kde sme tohto roku mali už XIX. ročník, či pripomínanie si významných výročí mesta. Stál pri zrode týchto aktivít nášho klubu filatelistov, keď po roku 1989 sa veľmi aktívne zapojil do hľadania finančných zdrojov na ich realizáciu. Sám sa vo svojom voľnom čase veľmi aktívne zapájal do klubového života najmä v oblasti kolovania výberov.

Z filatelie ho viac ako známky zaujali poštové doklady, a to rekomandačné nálepky z územia Slovenska, ktorým zasvätil celé svoje filatelistické bádanie. Práve náročným a precíznym štúdiom poštových R – nálepiek sa stal špičkovým odborníkom v tejto oblasti. Aktívne spolupracoval pri vypracovávaní katalógov R - nálepiek. Veľmi sa tešil z každého svojho nového objavu, s ktorým sa hneď s nami ochotne podelil. Jeho zbierka rekomandačných nálepiek je jednou z najrozsiahlejších a najkompletnejších na Slovensku.

Za svoju prácu pre filateliu mu bolo v roku 2001 udelené Zväzom slovenských filatelistov najvyššie vyznamenanie zlatý Čestný odznak ZSF.

Drahý náš kolega a priateľ, za to čo Ste vykonali na poli organizovanej filatelie a zberateľskej činnosti Vám patrí naša veľká vďaka, a nikdy nezabudneme na tie krásne zberateľské putá, ktoré Ste vytvárali, a rozdávali radosť nám zberateľom.

Česť Vašej svetlej a nezabudnuteľnej pamiatke!

Členovia KF 54 - 12 Kežmarok

Smutná správa spod Tatier

Koncom augusta zasiahla podtatranských filatelistov veľmi smutná správa. Dňa 23. augusta 2009 náhle, uprostred plného pracovného nasadenia zomrel riaditeľ Regionálneho poštového centra Slovenskej pošty, a.s. Poprad, Ing. Milan Šmehýl. Opustil nás vo svojich nedožitých 58 rokoch.

Aj keď nebol filatelistom, naša problematika mu bola veľmi dobre známa. Chápal naše potreby propagácie filatelie pred širokou verejnosťou a dokázal ich vždy plne skĺbiť s propagáciou Slovenskej pošty a jej produktov – poštových známok. Spolu so svojim tímom spolupracovníkov sa aktívne podieľal na každej väčšej filatelistickej akcii v celom regióne Spiša. Jeho práca a práca jeho spolupracovníkov bola vždy vysoko nad rámcom ich pracovných povinností.

Nikdy nezabudneme na perfektne pripravené a zorganizované inaugurácie známok z nášho regiónu, ktorých určite nebolo málo, nezabudneme na výnimočnú „medzinárodnú" inauguráciu známok spoločného Slovensko – poľského vydania Pltníci na Dunajci, kde sa veľmi aktívne podieľal na zorganizovaní medzinárodnej pltníckej poštovej prepravy zásielok. Podtatranská filatelia jeho úmrtím stratila veľkú podporu, ako organizačnú, tak aj finančnú.

Odišiel náhle, bez toho, aby sa s niekým rozlúčil. Tak aspoň týmito pár riadkami mu chceme vysloviť našu veľkú vďaku za pomoc, ktorú nám vždy ochotne poskytol. Ďakujem a lúčime sa. Česť jeho pamiatke!

Za podtatranských filatelistov
Zdeněk Baliga

Zomrel Ing. Karol Rihák

Dňa 27.9.2009 vo veku 91 rokov nás opustil filatelista, vystavovateľ a zberateľ Ing. Karol Rihák. Narodil sa 12. júna 1918 vo Varíne. Bol dlhoročným členom Klubu filatelistov 51-09 v Bratislave a dlhoročným členom Sekcie známkových zemí Ruska, v ktorej pôsobil aj ako aktívny prispievateľ. Aj zbieranie poštových známok sústredil na známkové zeme Ruska a vybudoval výstavné exponáty, s ktorými sa zúčastňoval na rôznych výstavách. Zapájal sa i do života zväzu filatelistov na rôznych úrovniach na Slovensku i v Prahe. Za jeho záslužnú prácu bol ocenený viacerými vyznamenaniami. Bol nositeľom zlatého Čestného odznaku ZSF a ocenenia Za zásluhy o rozvoj filatelie v Prahe. Jeho práca mala odozvu aj v Moskve. Rozhodnutím predsedu Zväzu filatelistov Ruska gen. V. V. Gorbatka mu bola v roku 2003 udelená Čestná medaila ZFR, pri príležitosti jeho 85. narodenín.

Posledná rozlúčka s ním sa uskutočnila dňa 2.10.2009 o 15.15 hod. v bratislavskom krematóriu. Je nám za ním smutno a bude nám tu chýbať.

Česť jeho pamiatke!

- iv -

Jozef Šelestiak zomrel

Dňa 10. 7. 2009 vo veku 87 rokov zomrel dlhoročný člen ZSF Jozef Šelestiak. S jeho menom a činnosťou sa spája oživenie filatelie v najstaršom slovenskom meste – v Trnave. Ako zamestnanec trnavskej pošty po svojom príchode do Trnavy vstúpil do KF a od tých čias svojou činnosťou prispieval ku zvýšeniu odbornej úrovne stretnutí trnavských filatelistov, organizovali sa pravidelné schôdze členov klubu s výmenou filatelistického materiálu, zvyšoval sa počet členov. Pán Šelestiak inicioval vydanie viacerých príležitostných poštových pečiatok, poštových lístkov a obálok propagujúcich Trnavu v čase, kedy to ešte nebývalo ani ľahké, ani samozrejmé. Patril k hlavným organizátorom pamätnej výstavy poštových známok TRNAVA 1988 k jubileu 750. výročia mesta. Do výstavného katalógu napísal vtedy viacero odborných článkov, najmä o histórii klubu, ktorý je dodnes zdrojom poznatkov o začiatkoch zberateľstva v našom meste.

Ako filatelista sedel úspešne na 3 stoličkách: jednak bol členom výboru klubu a preto mu bola vlastná organizátorská práca a činnosť, s ktorou sa spájalo nezištné odovzdávanie vlastných skúseností a odborných poznatkov členom klubu, najmä novým. Ďalej sa nesmie zabudnúť na jeho vystavovateľskú oblasť – či už ako námetár ale hlavne ako poštový historik s exponátom k dejinám pošty v Trnave, ktorý vystavoval prvý raz na vyššie spomínanej výstave a potom na ďalších výstavách, vrátane zahraničia. Okrem toho istý čas viedol mládežníkov v pionierskom dome v Trnave.

Za svoju činnosť na poli filatelie bol ocenený zlatým Čestným odznakom ZSF. Aj keď nebol členom nášho klubu TIRNAVIA, zostane stále v našich spomienkach ako jeden úspešný zberateľ, ktorého láska – poštová známka ho neopustila ho ani v posledných dňoch života a prinášala mu útechu, ktorá ho udržovala pri živote v ťažkých chvíľach choroby. Česť jeho pamiatke.

Výbor KF ZSF
TIRNAVIA

INZERCIA ZSF

Redakcia časopisu chce napomôcť prehĺbeniu informovanosti členov navzájom, budovaniu vzťahov s filatelistickými obchodníkmi. Preto v tejto rubrike uverejňujeme inzerciu členov ZSF bezplatne, v jednom čísle jeden inzerát na člena. Obchodné subjekty majú prvý inzerát bezplatne, pri ďalších podľa dohody. Inzercia môže byť v textovej i v grafickej forme zaslaná elektronicky alebo na elektronickom nosiči na sekretariát ZSF. Redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia inzerátu alebo reklamy v časopise.

- Taliansky filatelista hľadá partnera pre výmenu prípadne kúpi celistvostí, pohľadníc s talianskymi resp. ruskými známkami rokov 1870-1950.

Korešpodencia v angličtine. Adresa:
Mr. Oddo Casalgrandi,
Via Valle n.30/B,
I-41012 Fossoli di Capri (MO)

POŠTOVÉ LÍSTKY S PRÍTLAČOU

PAMÄTNÉ LISTY

PAL LIMES ROMANUM – CARNUNTUM

PAL LIMES ROMANUM – GERULATA

Sprievodný text pozrite v kap. Viete, že? na strane 15

www.pofis.sk

Posvietime si na Vás

Ponúkame Vám možnosť dotlačiť si vlastný motív na známku s personalizovaným kupónom. Len u nás.

POFIS, Nám. slobody 27, 817 98 Bratislava 15